

Warszawa, dn. 21.09.2022 r.

Główny Sąd Łowiecki

ul. Nowy Świat 35

00-029 Warszawa

Rep. GSŁ 24/22

O R Z E C Z E N I E

Główny Sąd Łowiecki w zwykłym składzie:

Przewodniczący: **SGSŁ Włodzimierz Kowalczyk**

Członkowie: **SGSŁ Michał Pieńkowski**

SGSŁ Jacek Konowalczyk /ref./

Protokolant: **Sylwia Jackowska**

w obecności Z-cy Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego PZŁ

Kol. Janusza Trzėsimecha

rozpoznał sprawę **obwinionego M[...] G[...]** syna J[...], na skutek odwołania obrońcy obwinionego od orzeczenia Okręgowego Sądu Łowieckiego w [...] z dnia 28.04.2022 r., sygn. akt OSŁ [...], mocą którego **uznano obwinionego winnym, tego że:**

w dniu 28.01.2017 r. nie dokonał wpisu w książce ewidencji wyjść w łowisko i w upoważnieniu na polowanie indywidualne, podczas polowania indywidualnego wykupionego przez Biuro Polowań [...] dla Pana B[...] K[...], który pozyskał mulona tryka, na którego było wydane zezwolenie oraz nie dokonał rozliczenia z KŁ [...] za pozyskanego muflona tryka,

tj. o przewinienie łowieckie z art. 35b, ust. 1, pkt. 1 i 2, art. 42b pkt 1 Ustawy Prawo Łowieckie w związku z §11 pkt 4 i § 41 pkt 4 Statutu PZŁ,

i za to wymierzono obwinionemu karę dyscyplinarną zasadniczą wykluczeniu z Polskiego Związku Łowieckiego oraz obowiązano obwinionego do zwrotu kosztów w kwocie postępowania w kwocie 1621,20 zł.

na podstawie § 58 ust. 1 Regulaminu sądów łowieckich i rzeczników dyscyplinarnych w PZŁ

o r z e k ł:

1. uchylić zaskarżone orzeczenia i umorzyć postępowanie
2. kosztami postępowania odwoławczego obciążyć PZŁ

/-/ Włodzimierz Kowalczyk

/-/ Michał Pieńkowski

/-/ Jacek Konowalczuk

UZASADNIENIE

Orzeczeniem z dnia 28.04.2022 r. Okręgowy Sąd Łowiecki w [...] orzekł wobec obwinionego M[...] G[...] - stojącego pod zarzutem tego, iż w dniu 28.01.2017 r. nie dokonał wpisu w księżce ewidencji wyjść w łowisko i w upoważnieniu na polowanie indywidualne, podczas polowania indywidualnego wykupionego przez Biuro Polowań [...] dla Pana B[...] K[...], który pozyskał mulona tryka, na którego było wydane zezwolenie oraz nie dokonał rozliczenia z KŁ [...] za pozyskanego muflona tryka, tj. popełnienia przewinienia łowieckiego z art.35b ust.1 pkt. 1 i 2, art. 42b pkt 1 ustawy Prawo Łowieckie w związku z par. 11 pkt 4 i par. 41 pkt 4 Statutu PZŁ – karę zasadniczą wykluczenia z Polskiego Związku Łowieckiego.

Z w.w orzeczeniem nie zgodzili się obrońcy obwinionego wnosząc odwołania do GSŁ, w których zaskarżyli je w całości domagając się zmiany w.w orzeczenia poprzez uniewinnienie obwinionego od stawianych mu zarzutów względnie uchylenia zaskarżonego orzeczenia i umorzenia postępowania względnie przekazania sprawy do ponownego rozpoznania sądowi I instancji.

Obrońca obwinionego G[...] B[...] zarzucił zaskarżonemu orzeczeniu:

1. Rozpoznanie sprawy obwinionego i wymierzenie mu kary dyscyplinarnej wykluczenia ze Zrzeszenia, oznaczonej brzmieniem art. 35c ust. 2 pkt 3 ustawy Prawo łowieckie przez sąd a quo w sytuacji, gdy doszło do przedawnienia karalności wobec upływu 5-letniego terminu, o którym mowa w art. 35i ust. 1 rzeczonyj ustawy;
2. Rozpoznanie sprawy przez sąd a quo pomimo usprawiedliwionej nieobecności na rozprawie obwinionego, pomimo wyraźnego sprzeciwu obrońcy w tym przedmiocie, naruszenie zatem prawa do osobistego udziału w postępowaniu obwinionego, rażące naruszenie zatem dyspozycji § 42 ust. 2 Regulaminu;
3. Wydanie orzeczenia przez sąd a quo w sytuacji, gdy zostały na rozprawie w dniu 28 kwietnia 2022 r. złożone dwa niezależne wnioski o wyłączenie zarówno składu sędziowskiego w całości, jak i poszczególnych wszystkich trzech sędziów ze składu sądu procedującego sprawę obwinionego, zatem nieuprawnione rozpoznanie wniosków o wyłączenie przez osoby, których wniosek (wnioski) dotyczyły (zatem faktyczne nierozpoznanie wniosków), naruszenie zatem § 7 ust. 2 Regulaminu przy czym zauważenie, iż zostały one złożone po ujawnieniu w toku rozprawy okoliczności, budzących u obrońców uzasadnione przekonanie co do braku bezstronności sędziów mających orzekać w niniejszej sprawie;
4. Nierozpoznanie wniosku o wyłączenie Okręgowego Rzecznika Dyscyplinarnego T[...] G[...], przy czym samodzielne uznanie przez ORD PZŁ w [...], iż nie widzi on podstaw wyłączenia i wnosi o jego oddalenie, co kłóci się z procedurą przyjętą w tym przedmiocie, podobnie bowiem

jak w przypadku instytucji wyłączenia sędziów był on, tak jak sędziowie OSŁ w [...], sędzią we własnej sprawie, rażące naruszenie zatem dyspozycji § 11 ust. 2 Regulaminu;

5. Wyznaczenie do składu sędziowskiego, wobec rezygnacji z pełnienia obowiązków sędziego OSŁ w [...] złożonej przez Kol. J[...] M[...], sędziego OSŁ P[...] P[...] i niepoinformowanie przez sąd o tym akcie stron postępowania;
6. Nieuprawnione uznanie, iż z rozprawa może toczyć się dalej pomimo faktu, iż przepisy procesowego prawa Karnego (wobec nieokreślenia takowego przypadku przepisami Regulaminu, na mocy art. 35s ustawy Prawo Łowieckie należy stosować przepisy procedury karnej) nakazują rozpoczęcie procesu od początku, a zatem niezastosowanie się do przepisu art. 35s ustawy Prawo łowieckie przez sąd I instancji w sytuacji, gdy było to obowiązkowym elementem procedury, które to zaniechanie naruszyło porządek prawny w stopniu rażącym, naruszenie zatem nakazów określonych brzmieniem art. 404 § 2 k.p.k. w zw. z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.;
7. Naruszenie zasady bezpośredniości postępowania, poprzez opuszczenie sali przez jednego z sędziów w czasie rozprawy, bez wyznaczonej przerwy;
8. Bezpodstawne oddalenie wniosków dowodowych obrońców obwinionego, co narusza § 18 ust. 1 i 2 i § 19 Regulaminu poprzez ich wadliwe niezastosowanie oraz § 20 Regulaminu, poprzez jego błędną wykładnię i zastosowanie, w szczególności poprzez:
  - a. Odmowę dopuszczenia i przeprowadzenia dowodu (włączenia do akt postępowania dyscyplinarnego) akt postępowania karnego w sprawie o sygn. akt [...] /2021, bezpośrednio związanej z niniejszym postępowaniem dyscyplinarnym, prowadzonej przez Prokuraturę Rejonową w [...], poprzez m.in. odmowę włączenia do akt postępowania (protokołu) zeznań obwinionego M[...] G[...], przeprowadzenia dowodu z (protokołu) zeznań świadka C[...] D[...], świadka G[...] K[...] oraz protokołu konfrontacji wskazanych osób,
  - b. Pominiecie przy wyrokowaniu prawomocnego postanowienia organów postępowania przygotowawczego (tu: Państwowej Straży Łowieckiej) o sygn. akt P[...] /2108 w przedmiocie umorzenia postępowania karnego w stosunku do osoby obwinionego wobec braku znamion czynu zabronionego (art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k),
  - c. Pominiecie przy ocenie sprawy i wyrokowaniu postanowienia Prokuratora Prokuratury Rejonowej w [...] z 30 kwietnia 2018 r. (sygn. akt. P[...] 2018), które to toczyło się w kierunku przestępstwa z art. 286 § 1 kk, a które również zostało umorzone i za który to rzekomo popełniony przez tegoż obwinionego czyn został on wykluczony skarżonym orzeczeniem z szeregów PZŁ,
  - d. Niedopuszczenie dowodów wnioskowanych przez obronę w przedmiocie dokonania analizy grafologicznej podpisu świadka B[...] K[...] na dokumencie Voucher nr [...] z 26.01.2017r. w związku z twierdzeniem świadka, iż podpis ten nie należy do niego, a okoliczność ta miała doniosłe znaczenie dla sprawy,
  - e. Niedopuszczenie dowodów wnioskowanych przez obronę w przedmiocie dokonania konfrontacji świadków K[...] i D[...], wobec oczywistej rozbieżności w tychże zeznaniach i ustalenia ich wiarygodności, która to okoliczność miała doniosłe znaczenie przy rozpoznawaniu sprawy,

- f. Niedopuszczenie dowodów wnioskowanych przez obronę w przedmiocie zobowiązania świadka C[...] D[...] do przedłożenia nośnika danych, na którym zgromadzono (wykonano) zdjęcia, znajdujące się w aktach sprawy, a które rzekomo miały potwierdzać pozyskanie muflona tryka przez świadka B[...] K[...],
  - g. Niedopuszczenie dowodów wnioskowanych przez obronę w przedmiocie przeprowadzenia dowodu ze źródeł osobowych, tj. świadka M[...] S[...], wobec konieczności potwierdzenia istnienia konfliktu pomiędzy obwinionym a świadkiem C[...] D[...],
  - h. Niedopuszczenie dowodów wnioskowanych przez obronę w przedmiocie powtórnego przeprowadzenia dowodu z przesłuchania świadka G[...] K[...], uczestnika polowania, na okoliczność jego szczegółów, których zabrakło podczas wcześniej wykonanej czynności a która to potrzeba wynikła później, wobec zeznań innych świadków,
9. Włączenie do akt postępowania dowodu, który sporządzono na wniosek nieuprawnionego procesowo podmiotu (Prezes OSŁ w [...] – brak legitymacji do czynności), tj. analizy wpisów w „Ewidencji polowań” mających potwierdzać, iż obwiniony M[...] G[...] pomimo „zwolnienia lekarskiego” polował indywidualnie na terenie obwodu dzierżawionego przez KŁ, do którego należy, w dniach wyznaczonych rozpraw, a które to zaświadczenia lekarskie miały mu uniemożliwić stawiennictwo na rozprawach - którym to „dowodem” jednakże takiego stanu nie ustalono (w sposób oczywisty zaprzecza on takowemu nieuprawnionemu pogładowi), bowiem nigdy w tym czasie obwiniony nie wykonywał czynności polowania - a która to czynność, niezależnie od wadliwości pod kątem proceduralnym, ukazuje nie tylko brak obiektywizmu sądu I instancji i rażące naruszanie procedury, ale i dodatkowo uzasadnia wnioski o wyłączenie składu sędziowskiego i przy tym w pełni błędny brak odroczenia rozprawy w dniu 28 kwietnia 2022 roku, kiedy to wydano skarżone orzeczenie;
10. Przesłuchanie świadka C[...] D[...] przez Sąd i instancji poprzez zadanie pytań temuż świadkowi na piśmie w sytuacji, gdy obrońcy nie wyrazili na to zgody, przy czym zauważenie, iż nie zostali oni o fakcie tym powiadomieni oraz złożenie tychże zeznań nastąpiło bez pouczenia o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych wyjaśnień, naruszenie zatem normy przepisu § 22 ust. 5 Regulaminu nadto wadliwą interpretację i zastosowanie § 22 ust. 3 tegoż Regulaminu;
11. Niewskazanie w sentencji skarżonego orzeczenia, czy obwinionego uznano winnym popełnienia zarzucanych mu wnioskiem oskarżycielskim czynów (wskazano jedynie, iż sąd a quo „orzeka o wykluczeniu”, czym naruszono w sposób rażący § 33 ust. 2 Regulaminu („sentencja orzeczenia zawiera rozstrzygnięcie sądu w przedmiocie winy”));
12. Niewskazanie w uzasadnieniu skarżonego orzeczenia, którym to faktom dał sąd I instancji wiarę i dlaczego tak uczynił, przy tym jednoczesne niewskazanie przez sąd meriti, dlaczego innym faktom tego waloru odmówił, pozbawienie zatem uzasadnienia orzeczenia elementów, które na mocy przepisu § 33 ust. 3 pkt 1-3 Regulaminu winny być z nim immanentnie związane, co każe je uznać za w pełni wadliwe i naruszające w sposób rażący cyt. powyżej normę;
13. Błędą kwalifikację prawną czynu, a to poprzez wskazanie naruszonej normy jako § 11 pkt 4 (§ 11 stanowi o odbyciu stażu kandydackiego), co miało związek z zarzutem naruszenia art. „42 b pkt 1” (również nieprawidłowo) ustawy Prawo Łowieckie oraz § 41 pkt 4 tegoż Statutu, który określa (zawiera) tylko 3 ustępy, nie występuje zaś w brzmieniu podanym przez sąd I instancji

i wskazuje parametry związane z wymogami dotyczącymi porządku obrad walnego zgromadzenia - tj. naruszenie § 33 ust. 1 pkt 7 Regulaminu;

14. Błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych jako podstawa orzeczenia, mających bezpośredni wpływ na treść zapadłego rozstrzygnięcia, co objawiało się m.in. poprzez orzeczenie kary dyscyplinarnej za rzekome przewinienie łowieckie, które to w ramach toczących się wcześniej postępowań przed Państwową Strażą Łowiecką i Prokuraturą Rejonową w [...] (a o których mowa była w zarzutach odwoławczych punkt 8b i 8c) uznane zostały prawomocnie za niezasadne ze względu na brak podstaw do uznania, iż doszło do jakichkolwiek naruszeń objętych rzeczonymi postępowaniami, przy czym zauważenie, iż:
  - a. do pozyskania muflona nie doszło, nie może być zatem mowy o ostaniu się zarzutu braku dokonania odpowiednich wpisów w Ewidencji pobytu myśliwych na polowaniu indywidualnym oraz upoważnieniu do wykonywania polowania zwanego potocznie „odstrzałem” (choć kwestie braku wpisów w tymże upoważnieniu nie znajdują odzwierciedlenia w kwalifikacji prawnej zdarzenia) – a zatem zarzutu dot. naruszenia nakazów określonych brzmieniem przepisu art. 42b pkt 1 (a raczej 42b ust. 1) ustawy Prawo Łowieckie (podano także „w zw. z § 11 pkt 4 Statutu PZŁ”, obrona zaś nie widzi jakichkolwiek racjonalnych podstaw do uznania, aby przepis ten, stanowiący o stażu łowieckim, miał jakikolwiek związek z rozpoznawaną sprawą,
  - b. w oparciu o postanowienie Prokuratury Rejonowej w [...] nie można uznać, iż doszło do pokrzywdzenia Koła Łowieckiego [...] i tu znowuż przypisanie także i naruszenia § 41 pkt 4 Statutu, który określa wyłącznie parametry związane z wymogami dotyczącymi porządku obrad walnego zgromadzenia, jest pozbawiony racjonalnych podstaw i nie istnieje w formie zaprezentowanej przez Okręgowego Rzecznika Dyscyplinarnego, następnie zaś powielonej bezrefleksyjnie przez wyrokujący Sąd, czy też nawet przywołanie innego rzekomo naruszonego przez obwinionego przepisu w przypadku prawidłowego zredagowania go przez sąd a quo, nie winien się i tak takowy zarzut ostać.
15. Niedokonanie przez sąd a quo weryfikacji oczywistej sprzeczności w zeznaniach świadków K[...] i świadka D[...], a które ukazują wadliwość tychże ustaleń faktycznych, wobec niewyjaśnienia przez sąd meriti rozbieżności polegających na tym, iż świadkowie ci sprzecznie podają osobę, która feralnego i mającego rzekomo istnieć muflona dostarczyła do skórowania pod tzw. „medalion”;
16. Całkowite pominięcie przez sąd I instancji rozważań w kwestii niezweryfikowanych w postępowaniu dowodowym choćby zdjęć i okoliczności zdarzenia, mających mieć rzekomo oparcie w zeznaniach świadków w sytuacji, gdy nigdy nie zostały dowody te jednoznacznie ocenione oraz od początku postępowania ich prawdziwość była kwestionowana przez obwinionego.

Obrońca obwinionego adwokat M[...] M[...] zarzucił zaskarżonemu orzeczeniu:

1. naruszenie art.17 § 1 pkt.6 k.p.k. w zw. z art. 35i ust. 1 i 35s ust. 2 Ustawy Prawo Łowieckie (tj. § 3 pkt 3 Regulaminu postępowania sądów łowieckich i rzeczników dyscyplin PZŁ) poprzez wydanie rozstrzygnięcia merytorycznego, pomimo obowiązku umorzenia postępowania w

sytuacji, gdy wraz z upływem 5 letniego terminu od chwili popełnienia przewinienia nastąpiło przedawnienie karalności czynu;

2. naruszenie art. 404 § 2 k.p.k. poprzez zaniechanie przeprowadzenia rozprawy od początku, mimo odroczenia rozprawy i pojawienia się konieczności zmiany składu sędziowskiego, co skutkowało tym, że Okręgowy Sąd Łowiecki nie zapewnił udziału każdego z członków składu sędziowskiego w całej rozprawie i w prowadzonym postępowaniu dowodowym;
3. brak obecności członka składu orzekającego - sędziego P[...] P[...] - na całej rozprawie w dniu 28 kwietnia 2022 r. i mimo braku zarządzenia przerwy w rozprawie opuszczenie przez członka składu sędziowskiego sali rozpraw;
4. obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na jego treść, a to art. 117 § 2 k.p.k. w zw. z 35s ust. 2 Ustawy Prawo Łowieckie - poprzez nieuwzględnienie wniosku o odroczenie terminu rozprawy, a także wydanie orzeczenia mimo, że obwiniony należycie usprawiedliwił swoje niestawiennictwo na terminie rozprawy i wniósł o nieprzewodzenie czynności bez jego obecności, co przy uwzględnieniu tego, iż na początkowym etapie postępowania obwiniony odmówił składania wyjaśnień i wskazał, że takie złoży na końcowym etapie postępowania, po przeprowadzeniu wszystkich innych dowodów, skutkowało rażącym naruszeniem prawa do obrony przystukującego obwinionemu;
5. obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na jego treść, a to art. 413 § 1 pkt 5 k.p.k. w zw. z 35s ust. 2 Ustawy Prawo łowieckie - poprzez brak zawarcia w części dyspozytywnej orzeczenia rozstrzygnięcia o uznaniu winy obwinionego, który to element jest istotną jego częścią, a jego brak jest równoznaczny z nie odniesieniem się przez Sąd do istoty sprawy;
6. obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na jego treść, a to art. 170 § 1 k.p.k. w zw. z 35s ust. 2 Ustawy - Prawo Łowieckie (tj. §24 pkt 1 lit. b Regulaminu postępowania sądów łowieckich i rzeczników dyscyplinarnych PZŁ) - poprzez oddalenie wszystkich wniosków dowodowych obrońców obwinionego złożonych na rozprawie w dniu 28.04.2022 r., mimo iż wnioski te nie zmierzały do przedłużenia postępowania, a odnosiły się do istotnych okoliczności, mających znaczenie dla oceny wiarygodności zeznań C[...] D[...] oraz B[...] K[...], które to dowody stanowiły wyłączną podstawę do zarzucenia obwinionemu, a następnie przypisania mu popełnienia przewinienia dyscyplinarnego;
7. obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na jego treść, a to art. 42 § 4 k.p.k. w zw. z 35s ust. 2 Ustawy Prawo Łowieckie - poprzez odrzucenie wniosku o wyłączenie poszczególnych członków składu sędziowskiego przez skład orzekający bez wyłączenia udziału sędziego, którego wniosek o wyłączenie dotyczył;
8. obrazę przepisów postępowania, mającą wpływ na jego treść, a to art. 174 k.p.k. w zw. z 35s ust. 2 Ustawy Prawo łowieckie — poprzez naruszenie zakazu niedopuszczalności zastępowania zeznań treścią pism i zastąpienie dowodu zeznań świadka C[...] D[...] treścią pisma znajdującego się na k. 259 akt sprawy.

Główny Sąd Łowiecki zważył, co następuje:

Odwołania wniesione przez obrońców obwinionego w zdecydowanej większości zawierały przekonująco uzasadnione i przede wszystkim trafne zarzuty skierowane wobec orzeczenia OSŁ w [...] z dnia 28.04.2022 r. i ich uwzględnienie skutkowało uchyleniem w/w orzeczenia i umorzeniem postępowania.

Kluczowy okazał się sformułowany w odwołaniach obu obrońców zarzut przedawnienia karalności czynu zarzuconego obwinionemu. Już tylko jego uwzględnienie okazało się wystarczające do merytorycznego i odmiennego rozstrzygnięcia sprawy. W tej sytuacji zbędna jest także szczegółowa analiza pozostałych zarzutów zawartych we wniesionych przez obrońców obwinionego odwołaniach.

Zgodnie z art. 35i ustawy - Prawo łowieckie: Nie wszczyna się postępowania dyscyplinarnego, a wszczęte umarza się, gdy od chwili popełnienia przewinienia łowieckiego upłynęło 5 lat.

Czyn zarzucony obwinionemu – zgodnie z jego opisem zawartym we wniosku oskarżycielskim i w części wstępnej wyroku miał zostać przez niego popełniony 28.01.2017 r.

Zestawienie w/w daty z dyspozycją wyżej przywołanego przepisu art. 35i ustawy - Prawo łowieckie prowadzi do jednoznacznego wniosku, iż karalność zarzuconego obwinionemu czynu ustała z upływem 5 lat, tj. najpóźniej w dniu 29 stycznia 2022 r., zatem do przedawnienia tego doszło już w dacie orzekania przez OSŁ w [...] w dniu 28.04.2022 r. W tym stanie rzeczy Główny Sąd Łowiecki - niezależnie od innych oczywistych wadliwości zaskarżonego orzeczenia - zobligowany był do wyeliminowania go z obrotu prawnego poprzez jego uchylenie i umorzenie postępowania na podstawie art. 17 § 1 pkt 6) kodeksu postępowania karnego w związku z art. 35s ust. 2 ustawy - Prawo łowieckie, zatem orzekł jak w pkt 1 sentencji.

O kosztach postępowania w pkt 2 sentencji orzeczono na podstawie § 71 ust. 2 a contrario Regulaminu Sądów Łowieckich i Rzeczników Dyscyplinarnych w Polskim Związku Łowieckim.

/-/ Włodzimierz Kowalczyk
/-/ Michał Pieńkowski
/-/ Jacek Konowalczuk